Co?rafya Dersinde Kullan?lan Ö?renme Stratejileri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Co?rafya Dersinde Kullan?lan Ö?renme Stratejileri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19148

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Co?rafya Dersinde Kullan?lan Ö?renme Stratejileri Ölçe?i (CDKSÖS), Cemile Bahtiyar Karadeniz ve Mine Gültekin Bilgi taraf?ndan 2010 y?l?nda geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, ö?rencilerin co?rafya derslerindeki ö?renme süreçlerinde kulland?klar? bili?sel ve üstbili?sel stratejileri sistematik bir ?ekilde belirlemeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, ö?rencilerin co?rafi bilgi edinme, bu bilgileri organize etme, problem çözme yakla??mlar? ve kendi ö?renmelerini düzenleme biçimleri hakk?nda önemli psikometrik veriler sunar. Bu tür bir araç, Co?rafya E?itimi alan?nda ö?retim yöntemlerinin geli?tirilmesi ve ö?rencilerin akademik ba?ar?lar?n?n art?r?lmas? için kritik bir role sahiptir.

Ölçe?in geli?tirilmesi, yüksekö?retim düzeyindeki ö?rencilerin ö?renme al??kanl?klar?n?n co?rafya ba?lam?nda anla??lmas?na odaklanm??t?r. Bu çal??ma, ö?rencilerin ders materyallerini nas?l i?lediklerini ve co?rafya gibi mekânsal dü?ünme gerektiren bir alanda hangi Ö?renme Stratejileri kulland?klar?n? ortaya koyarak alana önemli bir katk? sa?lam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Ö?renme stratejileri, co?rafya e?itimi, bili?sel stratejiler, üstbili?sel stratejiler, ölçek geli?tirme, akademik ba?ar?.

Yazarlar

Cemile Bahtiyar Karadeniz, Mine Gültekin Bilgi

Amaç

Ölçe?in temel amac?, co?rafya dersi ba?lam?nda ö?rencilerin kulland?klar? spesifik ö?renme stratejilerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu stratejiler genellikle ezberleme, detayland?rma, düzenleme (organizasyon) ve ele?tirel dü?ünme gibi boyutlar? kapsamaktad?r.

CDKSÖS, e?itim ara?t?rmac?lar?na ve ö?retmenlere, ö?rencilerin co?rafya içeri?ini ö?renirken kar??la?t?klar? zorluklar? ve etkili ö?renme yollar?n? belirlemede somut veriler sunarak, dersin verimlili?ini art?rmaya yönelik hedeflenmi? müdahaleler geli?tirmelerine olanak tan?r.

Yap? (Ölçülen Yap?)

Ölçek, geni? bir çerçevede "Co?rafya Dersinde Kullan?lan Ö?renme Stratejileri" yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle üç ana bile?en alt?nda incelenir:

Bili?sel Stratejiler: Ö?rencinin bilgiyi i?lemek, depolamak ve geri ça??rmak için kulland???

ARABPSYCHOLOGY.COM

teknikler (örn. tekrar, özetleme).
Üstbili?sel Stratejiler: Ö?rencinin kendi ö?renme sürecini planlamas?, izlemesi ve de?erlendirmesi (örn. zaman yönetimi, kendini sorgulama).
Kaynak Yönetimi Stratejileri: Ö?renme ortam?n? ve kaynaklar?n? etkili kullanma becerileri (örn. akran yard?m? arama, çal??ma ortam?n? düzenleme).

Karadeniz ve Bilgi (2010) çal??mas?nda, bu stratejilerin co?rafya konular?na özgü nas?l uyguland??? detayland?r?lm?? ve ölçek maddeleri bu alt boyutlar? kapsayacak ?ekilde yap?land?r?lm??t?r.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme sürecinde Geçerlik çal??malar?, ölçe?in gerçekten co?rafya ö?renme stratejilerini ölçüp ölçmedi?ini kan?tlamak amac?yla yürütülmü?tür. Orijinal çal??mada (Karadeniz & Bilgi, 2010), yap? geçerli?ini sa?lamak için çe?itli istatistiksel analizler kullan?lm??t?r.

Tipik olarak bu tür geli?tirme çal??malar?nda içerik geçerli?i için uzman görü?üne ba?vurulmu? ve yap? geçerli?i için aç?mlay?c? ve do?rulay?c? Faktör Analizi (AFA ve DFA) yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, maddelerin teorik olarak öngörülen alt boyutlarla tutarl?l???n? göstermi?tir.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ölçe?in zamana kar?? tutarl?l???n? ve içsel bütünlü?ünü göstermek için gerçekle?tirilmi?tir. Karadeniz ve Bilgi (2010) makalesinde, ölçe?in iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanm??t?r.

Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçekteki maddelerin ayn? yap?y? ölçme konusunda homojen oldu?unu ve ölçüm hatalar?n?n dü?ük oldu?unu i?aret etmektedir. Spesifik güvenirlik katsay?lar? için orijinal akademik kayna?a ba?vurulmas? gerekmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal boyutlar?n? belirlemek üzere Faktör Analizi kullan?lm??t?r. Bu analizler, ö?rencilerin co?rafya dersinde kulland?klar? ö?renme stratejilerinin kaç farkl? boyutta topland???n? ortaya koymu?tur.

Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) sonucunda, ölçek maddelerinin belirli faktörler alt?nda topland??? ve bu faktörlerin co?rafya ö?renme stratejilerinin teorik alt boyutlar?n? temsil etti?i belirlenmi?tir. Bu faktör yap?s?, ölçe?in çok boyutlu do?as?n? desteklemektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Enstrüman (Ölçek Bilgileri)

Test Type: Geli?tirme (Development)

Format: Orijinal çal??mada, ölçe?in genellikle Likert tipi derecelendirme format?nda kullan?ld??? varsay?lmaktad?r (Örn: Hiçbir zaman/Her zaman). Derecelendirme say?s? (3'lü, 4'lü veya 5'li) için kaynak makaleye bak?lmal?d?r.

Language Available: Türkçe

Population Group: Yüksekö?retim ö?rencileri (Ö?retmenlik programlar? veya co?rafya e?itimi alan ö?renciler).

Age Group: Genç yeti?kinler (Tipik olarak 18-24 ya? aral???).

Population Details: Ölçek geli?tirme çal??mas?, Türkiye'deki çe?itli üniversitelerin ilgili bölümlerinde ö?renim gören ö?renciler üzerinde yap?lm??t?r.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale). Ö?renciler, co?rafya derslerinde belirli stratejileri ne s?kl?kla kulland?klar?n? ifade ederler.

Anahtar Kelimeler

Co?rafya dersi, ö?renci ba?ar?s?, üstbili?, bili?sel yük, akademik performans, ölçme arac?.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu Yazar: cbkaradeniz@odu.edu.tr (Cemile Bahtiyar Karadeniz)

Correspondence Address: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2010 (Ölçe?in yay?nland??? y?l).

Ölçe?in akademik amaçl? kullan?m? genellikle yazar?n iznine tabiidir. Ticari kullan?m için yazarlarla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: cografya-dersinde-kullanilan-ogrenme-

ARABPSYCHOLOGY.COM

stratejileri-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Karadeniz, C.B. ve Bilgi, M.G. (2010).Co?rafya Dersinde Kullan?lan Ö?renme Stratejileri Ölçe?inin geli?tirilmesi. *Gazi E?itim Fakültesi Dergisi, 30* (2), 511-532.

Co?rafya Dersinde Kullan?lan Ö?renme Stratejileri Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri orijinal kaynakta aç?kça belirtilmemi?tir. Maddelere ula?mak için yukar?da referans? verilen akademik makalenin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM